

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Adalet KAYA

Diyarbakır Milletvekili

Cezaevlerinde ağır insan hakları ihlallerinin başında, tutuklulara dönük sağlık hakkı ihlali gelmektedir. İnsan Hakları Derneği (İHD) Merkez Hapishaneler Komisyonu'nun 2022 yılı cezaevleri hak ihlalleri raporunda, sağlığa erişime dair 2 bin 439 ihlal yaşandığı belirtilmektedir. Hijyenik bir ortamda tedavisi engellenen Diyarbakır 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Fırat Nebioğlu'nun, tedavisindeki aksaklıklar nedeniyle iki böbreği iflas etmiştir. Yüzde 92 engelli raporu bulunan Nebioğlu, görme ve işitme kaybı yaşamakta, haftada 3 gün hemodiyaliz tedavisi almaktadır.

Böbrek yetmezliği nedeniyle kaldırıldığı Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde "Cezaevinde kalamaz" raporu verilen Nebioğlu'na, Adli Tıp 3. İhtisas Kurulu neredeyse klinik hiçbir değerlendirme yapmadan sadece eski raporların özetini çıkartarak, 14 Mart 2022 tarihinde, tutuklunun tedavisine "Cezaevi şartlarında devam edebileceği" yönünde karar vermiştir.

Diyarbakır'a sevk edilen Nebioğlu'na, 25 Temmuz 2022 tarihinde götürüldüğü Dicle Üniversite Hastanesi Nefroloji bölümünde doktor tarafından "Cezaevi ortamında nakil yapılması uygun değildir. Hastanın cezaevinde klima bulunan bir ortamda kalması uygundur" yönünde rapor hazırlanmıştır. Ancak Nebioğlu doktor önerisine rağmen klimalı ortamda tutulmamaktadır.

Yapılan tetkikler sonucunda amcası Emin Şahin'in donör olabileceğinin belirlenmesinin ardından Nebioğlu, cezaevinden böbrek nakil ameliyatı başvurusunda bulunmuş ve 20 Aralık 2022'de Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Ancak doktorlar nakil sonrası cezaevi koşullarında hijyenik koşulların uygun olmayacağını, bu durumun böbrek fonksiyonlarını bozabileceğini belirterek nakil işlemini gerçekleştirmemiştir.

Aradan aylar geçtiği halde nakil ameliyatı olamayan Nebioğlu, böbrek nakli ve dışarıda tedavi için ikinci defa başvuruda bulunmuştur. Diyarbakır Gazi Yaşargil Hastanesi'de Sağlık Kurulu tarafından 21 Şubat'ta verilen yeni raporda, "Haftada 3 gün hemodiyalize giren hastanın, uygun koşullarda hemodiyalize girmesinin sağlanması, ilaç tedavisi ve diyetine uyulması kaydı ile cezasını ceza infaz kurumunda devam ettirebilir, mevcut hali ile hayatını yalnız idame ettirebilir. Alport sendromu tanılı hasta, 10 aydır rutin hemodiyaliz hastası, sağ subklavyen kateteri mevcut olup, hastanın akrabası tarafından böbrek nakli talebi mevcuttur. Hastanın cezaevi şartlarında böbrek nakil sonrası yoğun immun sistem baskılayıcı ilaçlarla hayatını idame ettirmesi risklidir" tespitlerine yer verilmiştir. Ancak Nebioğlu'nun infaz erteleme talebi reddedilmiştir.

Cezaevinin elverişsiz yaşam koşulları ve beslenme yetersizliği, mahpusun enfeksiyon kapma riskini artırmakta ve hayati tehlike yaratmaktadır. Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) avukatı Fırat Taşkın, Nebioğlu'nun 1 haftada 4 kilo kaybettiğini belirterek yalnızca bu durumun dahi mahpusun cezaevinde kalamayacağını gösterdiğini ifade etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Hasta mahpus Fırat Nebioğlu'nun sağlık durumu Bakanlık tarafından takip edilmekte midir? Nebioğlu'nun hızla ameliyat olmasını sağlamak için Sağlık Bakanlığı ile iletişime geçecek misiniz?
- 2- Cezaevlerinde tahliye edilmeyi bekleyen ağır hasta mahpus sayısı kaçtır?
- 3- Hasta mahpusların tahliye süreçlerini hızlandırmak için Bakanlığınız bir çalışma yürütecek midir?
- 4- Adli Tıp Kurumu; sağlık durumu cezaevinde kalmaya elverişli olmadığı doktor raporlarıyla kanıtlanan hasta mahpuslara hangi kriterlere göre "cezaevinde kalabilir" raporu vermektedir?